

TMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 164/10

Tarih : 11.02.2026

10/3748

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ocak 2026 döneminde, özellikle Suriye'nin kuzeyine yönelik operasyonlar ve toplumsal protestolarla eş zamanlı olarak; halkın iradesini temsil eden milletvekillerinin ve siyasi parti yöneticilerinin sosyal medya hesaplarına yönelik uygulanan erişim engelleme kararları, demokratik hukuk devleti ilkesini ve ifade özgürlüğünü temelinden sarsmaktadır.

Söz konusu dijital sansür uygulamalarının hukuki dayanaklarının incelenmesi, AYM kararlarının idari ve yargısal mercilerce yok sayılmasının nedenlerinin tespiti ve siyasi temsil hakkının korunması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim. (11.02.2026)

Kamuran TANHAN
Mardin Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

Ocak 2026 döneminde, Suriye'nin kuzeyine (Rojava) yönelik askeri hareketlilik ve beraberinde gelişen toplumsal protestolar sürecinde; halkın seçilmiş temsilcilerinin, siyasi parti liderlerinin ve kamuoyunu bilgilendirme yükümlülüğü bulunan gazetecilerin dijital mecralardaki seslerinin "erişim engelleme" kararlarıyla sistematik olarak kesildiği gözlemlenmiştir.

Bu kapsamda, geçmiş dönem vekillerimiz de dahil olmak üzere, Ocak 2026 döneminde DBP Eş Genel Başkanı Keskin Bayındır ve kendime ait X (Twitter) hesapları mahkeme kararlarıyla Türkiye'den erişime engellenmiştir.

Benzer şekilde Ekrem İmamoğlu'nun Mayıs 2025'te tutuklu bulunduğu süreçte, X hesabı "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" ile "suç işlemeye tahrik" gerekçeleriyle mahkeme kararıyla engellenmişti. Eski HDP İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un ise Ağustos 2019'da Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği tarafından Twitter hesabına erişim engeli getirilmiş, ancak yapılan itiraz sonucunda bu karar kaldırılmıştı.

Halkın iradesini temsil eden milletvekillerinin, belediye başkanlarının ve siyasi parti yöneticilerinin sosyal medya hesaplarının; 5651 sayılı Kanun'un 8/A maddesi uyarınca, somut delil ve demokratik toplum düzeni gerekleri gözetilmeksizin erişime engellenmesi; sadece Anayasa Mahkemesi'nin yerleşik içtihatlarına ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) standartlarına aykırı değil, aynı zamanda parlamenter temsil yetkisine ve halkın haber alma özgürlüğüne yönelik ağır bir müdahaledir.

GEREKÇE

İfade özgürlüğü, demokratik bir toplumun "olmazsa olmaz" şartıdır. Anayasa'nın 26. maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 10. maddesiyle güvence altına alınan bu hak, internetin hayatın merkezine yerleşmesiyle birlikte "dijital varlık" ve "erişim hakkı" kavramlarıyla bütünleşmiştir. Ancak Ocak 2026 verileri, Türkiye'de bu hakların idari kararlar ve "milli güvenlik" gibi muğlak gerekçelerle işlevsiz hale getirildiğini kanıtlamaktadır.

Anayasa Mahkemesi, internete yönelik müdahalelerde çıtaı yüksek tutmuştur. *Yaman Akdeniz ve Diğerleri (2014)* ile *Wikimedia Foundation Inc. (Wikipedia, 2019)* kararlarında Mahkeme, internetin bilgiye ulaşmadaki eşsiz rolüne vurgu yapmış ve erişim engellemenin ancak "istisnai" durumlarda uygulanabileceğini belirtmiştir.

Özellikle *C.K. (2018)* ve *Birgün İletişim (2019)* kararlarında geliştirilen "İlk Bakışta Haklılık" (Prima Facie) doktrini; bir içeriğin engellenebilmesi için onun hukuka aykırılığının ve yarattığı tehlikenin (örneğin yakın şiddet çağrısı) hiçbir derinlemesine inceleme gerektirmeden "ilk bakışta" anlaşılır olması gerektiğini söylemektedir. Bu parlamento çatısı altında yüzbinlerce yurttaşın oyunu alarak milletin iradesini temsilen görevlendirilen kişilerin hesaplarının tamamına getirilen engel, bu doktrini kökten sarsmaktadır. Tekil bir paylaşım yerine tüm bir hesabın erişime kapatılması, AYM'nin "ölçülülük" ve "en az müdahale" ilkeleriyle açıkça çelişmektedir.

AIHM ve AYM kararları, siyasetçilerin ifade özgürlüğünün korunmasında daha yüksek bir eşik öngörür. Siyasetçilerin sert, çarpıcı ve hatta şok edici eleştirilerde bulunması, seçmenlerin bu görüşleri öğrenme hakkıyla doğrudan ilişkilidir. Milletvekili hesaplarının kapatılması, halkın iradesinin dijital ortamdaki silinmesi anlamına gelir ki bu durum parlamenter demokrasinin ruhuna aykırıdır.

Dünyada da benzer "dijital otoriterleşme" örnekleri yaşanmış ve uluslararası yargı organlarınınca mahkûm edilmiştir:

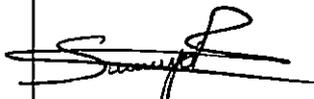
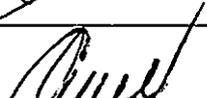
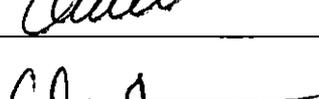
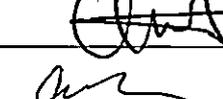
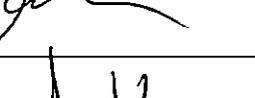
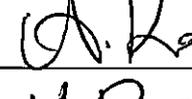
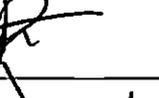
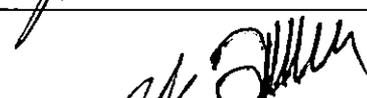
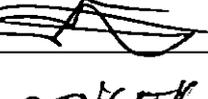
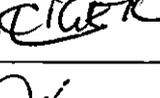
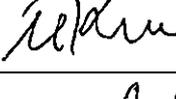
- *Rusya - Navalny Örneği:* Rusya'nın muhalif liderlerin hesaplarını engelleme pratikleri, AIHM tarafından birçok kez "siyasi çoğulculuğu yok etme amacı taşıdığı" gerekçesiyle ihlal sayılmıştır.
- *Hindistan - Çiftçi Protestoları:* 2021 yılında Hindistan hükümetinin protestolara destek veren siyasetçi ve aktivistlerin X hesaplarını kapatma girişimi, küresel çapta "internet özgürlüğüne darbe" olarak nitelendirilmiş ve yüksek mahkemelerce hükümetin yetki aşımı yaptığı vurgulanmıştır.
- *Brezilya - X Kararları:* Brezilya Yüksek Mahkemesi ile X platformu arasındaki son süreçte, "dezenformasyon" ve "milli güvenlik" gerekçesiyle hesap kapatmaların ancak yargısal bir denetim ve somut suç şüphesiyle olabileceği, aksi takdirde bunun bir "siyasi sansür" aracına dönüşeceği tartışılmıştır. *

Türkiye'deki uygulama, özellikle 5651 sayılı Kanun'un 8/A maddesinin "hükümetin keyfi bir sansür yetkisine" dönüşme riskini bu dünya örnekleriyle benzer bir rotaya sokmaktadır.

Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) ve Mezopotamya Kadın Gazeteciler Derneği (MKG) raporlarına göre; yalnızca bir ay içinde 458 sosyal medya içeriği ve 58 dijital medya hesabı kapatılmıştır. Bu veriler, engelleme münferit bir olay değil, bir "yönetim biçimi" haline geldiğini göstermektedir. Bilginin karartıldığı, seçilmişlerin susturulduğu bir ortamda sağlıklı bir kamuoyu oluşması imkânsızdır.

Halkın iradesini temsil eden milletvekillerinin, belediye başkanlarının ve siyasi parti yöneticilerinin şahsında somutlaşan bu engellemeler; yargının idari kararlar karşısında denetim görevini yapamadığını, AYM kararlarının alt derece mahkemeleri ve BTK tarafından "kağıt üzerinde" bırakıldığını göstermektedir. Bu sansür mekanizmasının işleyişinin, kararların hangi kriterlere göre alındığının ve bu uygulamaların yarattığı anayasal krizin tüm boyutlarıyla araştırılması; demokratik hukuk devletinin yeniden tesisi için bir zarurettir.

Bu nedenlerle, Söz konusu dijital sansür uygulamalarının hukuki dayanaklarının incelenmesi, AYM kararlarının idari ve yargısal mercilerce yok sayılmasının nedenlerinin tespiti ve siyasi temsil hakkının korunması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	